MANAGING COMMITTEE
2019-2020

PRESIDENT
Nayan A. Shah

IMMEDIATE PAST PRESIDENT
Mayur Shah

PRESIDENT-ELECT
Deepak Goradia

VICE PRESIDENTS
Boman Irani
Harish Patel
Nainesh Shah
Domnic Romell

ADDL. VICE PRESIDENT
Sukhraj Nahar

HON. SECRETARY
Bandish Ajmera

TREASURER
Mukesh Patel

SPECIAL PROJECTS
Parag Munot
Sandeep Raheja
Jayesh Shah
Sanjay Chhabria
Rasesh Kanakia

HON. JT. SECRETARIES
Navin Makhija
Sandeep Runwal
Shailesh G. Puranik
Dhaval Ajmera
Pratik Patel

JT. TREASURERS
Nayan Bheda
Munish Doshi

CO-ORDINATORS
Tejas Vyas
Shailesh Sanghvi
Pritam Chivukula

COMMITTEE MEMBERS
Jagdish Ahuja
Jitendra Jain
Deepak Gundecha

INVITEE MEMBERS
Praful Shah
Raajesh Prajapati
Sachin Mirani
Nikunj Sanghavi
Rajeev Jain
Shyamal Mody
Digant Parekh
Rushank Shah
Samyag Shah
Jayesh C. Shah
Sunny Bijlani
Sahil Parikh
Naman Shah
Suhail Khandwani
Ricardo Romell
Harshul Savla

PAST PRESIDENTS
Dharmesh Jain
Vyomesh Shah
Paras Gundecha
Pravin Doshi
Mohan Deshmukh
Mofatraj Munot
Rajnikant Ajmera
Late G. L. Raheja
Late Lalit Gandhi
Late Babubhai Majethia

CREDAI-MCHI UNITS
PRESIDENT, THANE UNIT
Ajay Ashar

PRESIDENT, KALYAN DOMBIVLI
Deepak Mehta

PRESIDENT, MIRA VIRAR CITY
Ashit Shah

PRESIDENT, RAIGAD
Kiran Bagad

PRESIDENT, NAVI MUMBAI UNIT
Vijay Lakhani

CREDAI-MCHI

Ref. No. MCHI/PRES/19-20/380

June 11, 2020

To,
Shri Iqbal Singh Chahal (I.A.S.)
Hon'ble Municipal Commissioner
MCGM

Sub: CREDAI-MCHI request to recall the circulars for increase in fees & charges

Ref: 1) Mumbai Fire Brigade circular no. BRC 98 dated 30th March 2020
2) Circular no. Che / DP/ 00001/General/2020-2021 dated 1 April 2020
3) MCHI letter dated 14th May 2020

Respected Sir,

It's important to note that on account of various reasons, even before the lockdown, the entire real estate sector had already been pushed into an economic and liquidity recession due to structural changes like Demonetisation, RERA and GST, which had resulted in a huge reduction in job creation as well as job loss in the construction industry. The industry today was barely operating at only 10% of its actual capacity which is bound to go drastically. The sector hit by a series of rapid changes without time to settle to any change, has only been further unsettled, rattled due to the lockdown.

In such unprecedented time MCGM has issued 2 circulars for increase in the fee:

1) Mumbai Fire Brigade circular no. BRC 98 dated 30th March 2020 with regard to revision of scheduled fees in respect of Hiring Fire Engine and Ambulance, Scrutiny fee of High & low rise buildings etc. for the period 01st April 2020 to 31st March 2021.
2) Circular no. Che /DP/115/General/2020-2021 dated 1 April 2020, to increase the scrutiny fees for approval to dispose of building proposals in Brihanmumbai and to increase charges for revalidation fees of non-approval certificates and CC of the work.

Sir, we as an association oppose such increase in fees. In today's scenario wherein we are struggling for our survival, our sales & cash flow is completely shut. However, we are still taking care of our staff and labors at the site. In such difficult times, such an increase in the cost of approvals will bring our Real Estate sector to complete halt as already projects are not viable due to high premium/ charges /fees in Mumbai.

In fact, in our letter dated May 14, 2020 we had recommended for reduction in various approvals cost/ Cess / charges so that a developer get the support from the MCGM to make the project viable.

CREDAI-MCHI request you to immediately recall such circulars proposing the increase in charges and fees.

Please consider our request letter dated 14th May favorably and issue the necessary directives to ease out the pain and stress felt by the Real estate developers.

Look forward to your continuous help and support.

Thanking you,

Yours Sincerely,
For CREDAI-MCHI

Nayan A. Shah	**Bandish Ajmera**
President	Hon. Secretary

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
MUMBAI FIRE BRIGADE

BRIGADE ROUTINE CIRCULAR NO: - ..98.. DATE:- 30.03.2020

Sub: Revision of Schedule of fees in respect of Hiring of Fire Engines & Ambulance, Scrutiny fee of High & Low rise buildings etc. for the period 01st April 2020 to 31st March 2021.

Ref: 1) No. CA/FRM/07 date 03.05.2011

2) No. MGC/F/8837 date 03.04.2019

Mumbai Fire Brigade is levying fees for the various services rendered to citizens. The present structure of fees was circulated vide BRC no. 06 dated 04.04.2019 and BRC no. 07 dated 05.04.2019 which is valid up to 31.03.2020.

As per circular no. CA/FRM/07 dated 0305.2011, the rate of these fees will be revised and will be applicable w.e.f. 01.04.2020.

Sr. No.	Description	G.L. Code	Existing Rate (From 01.04.2019 to 31.03.2020)	Proposed Rate (From 01.04.2020 to 31.03.2021)
1	Scrutiny fees for Building having height more than 32 meters. (Other than specified in serial no. 23)	140402600	Rs. 53/- (Rs. Fifty Three) per Sq. mtrs. Subject to minimum of Rupees 2,65,000/- (Rs. Two Lakh Sixty Five Thousand) per building up to 5000.00 Sq. mtrs. (Five Thousand Sq. mtrs of gross built up area of the building)	Rs. 59/- (Rs. Fifty Nine) per Sq. mtrs. Subject to minimum of Rupees 2,95,000/- (Rs. Two Lakh Ninety Five Thousand) per building up to 5000.00 Sq. mtrs. (Five Thousand Sq. mtrs of gross built up area of the building)
2	Scrutiny fees for Building having height up to 32 meters. (Other than specified in serial no. 23)	140402600	Rs. 35/- (Rs. Thirty Five) per Sq. mtrs. Subject to minimum of Rs. 1,75,000/- (Rs. One Lakh Seventy Five Thousand) per building up to 5000.00 Sq. mtrs. (Five Thousand Sq. mtrs.) of gross built-up area of the building.	Rs. 39/- (Rs. Thirty Nine) per Sq. mtrs. Subject to minimum of Rs. 1,95,000/- (Rs. One Lakh Ninety Five Thousand) per building up to 5000.00 Sq. mtrs. (Five Thousand Sq. mtrs.) of gross built-up area of the building.

3	For hiring of Fire Engine / Foam Tender Tanker for standby duty (Cost of repair additional)	Taxable:- 150410200 (HSN:- 997212 CGST: 9% SGST: 9%) Non Taxable:- 150410201	**Fee**: Rs. 10,640/- for the first 3 hrs. Or part thereof and Rs. 3,600/- for each additional hour or fraction thereof (Exclusive of charges for the attendance of the staff). **Deposit:** Deposit Nill as per MCGM Circular under no. BDD/204 dt. 02.11.2015	**Fee**: Rs. 11,710/- for the first 3 hrs. Or part thereof and Rs. 3,960/- for each additional hour or fraction thereof (Exclusive of charges for the attendance of the staff). **Deposit:** Deposit Nill as per MCGM Circular under no. BDD/204 dt. 02.11.2015
4	For hiring of Fire Engine / Foam Tender for standby duty (Cost of repair additional) Outside Mumbai Limits, (Max. up to 100 kms.)	Taxable:- 150410200 (HSN:- 997212 CGST: 9% SGST: 9%) Non Taxable 150410201	**Fee**: Rs. 21,280/- for the first 3 hrs. Or part thereof and Rs. 7,200/- for each additional hour or fraction thereof (Exclusive of charges for the attendance of the staff). **Deposit:** Deposit Nill as per MCGM Circular under no. BDD/204 dt. 02.11.2015	**Fee**: Rs. 23,410/- for the first 3 hrs. Or part thereof and Rs. 7,920/- for each additional hour or fraction thereof (Exclusive of charges for the attendance of the staff). **Deposit:** Deposit Nill as per MCGM Circular under no. BDD/204 dt. 02.11.2015
5	For hiring of special Appliances such as T.T.L., Hydraulic Platforms, Aerial Ladder Platform, Rescue Van, Jumbo Tanker for special work or for Garlanding etc.. subject to exigency. (Cost of repairing	Taxable:- 150410200 (HSN:- 997212 CGST: 9% SGST: 9%) Non	**Fee:** Rs. 35,400/- for first 3 hours or part thereof and Rs. 8,920/- for each additional hours Or fraction thereof. (Exclusive of charges for the attendance of the staff) **Deposit:** Rs. 1,17,940/- for first 6 hours	**Fee:** Rs. 38,940/- for first 3 hours or part thereof and Rs. 9,820/- for each additional hours Or fraction thereof. (Exclusive of charges for the attendance of the staff) **Deposit:** Rs. 1,29,740/- for first 6 hours

	additional)	Taxable 150410201	Or part thereof (including deposit for items No.11 and Rs. 18,900/- for each additional hours or fraction thereof.	Or part thereof (including deposit for items No.11 and Rs. 20,790/- for each additional hours or fraction thereof.
6	For hiring of Fire Engine / Foam Tender for film shooting and any other commercial purpose (Cost of repairing additional)	Taxable:- 150410200 (HSN:- 997212 CGST: 9% SGST: 9%)	**Fee:** Rs. 61,340/- for first 3 hours Or part thereof and Rs. 17,710/- for each additional hours Or fraction thereof. (Exclusive of charges for the attendance of the staff) **Deposit:** Rs. 1,53,300/- for first 6 hours Or part thereof (Including deposit for items No.11) and Rs. 47,190/- for each additional hours or fraction thereof.	**Fee:** Rs. 67,480/- for first 3 hours Or part thereof and Rs. 19,490/- for each additional hours Or fraction thereof. (Exclusive of charges for the attendance of the staff) **Deposit:** Rs. 1,68,630/- for first 6 hours Or part thereof (Including deposit for items No.11) and Rs. 51,910/- for each additional hours or fraction thereof.
7	For hiring of Fire Engine/ Education Van for demonstration / Mock drill at School College & any other place. (Cost of repairing additional)	140810022	**Fee:** Rs. 4,770/- for first 3 hours or part thereof and Rs. 1,250/- for each additional hour Or fraction thereof with charges of the attendance of staff as per item No.11	**Fee:** Rs. 5,250/- for first 3 hours or part thereof and Rs. 1,380/- for each additional hour Or fraction thereof with charges of the attendance of staff as per item No.11
8	For hiring of Fire Portable Pump for de-watering and Fire Fighting (Cost of repairing additional)	150410100	**Fee:** Rs. 2,400/- for first 3 hours or part thereof and Rs. 770/- for each additional hour Or fraction thereof with charges of the attendance of staff as per item No.11	**Fee:** Rs. 2,640/- for first 3 hours or part thereof and Rs. 850/- for each additional hour Or fraction thereof with charges of the attendance of staff as per item No.11

9	For hiring of Rescue Boat for Demo and Training (Cost of repairing additional)	140810023	**Fee:** Rs. 4,770/- for first 3 hours or part thereof and Rs. 1,250/- for each additional hour Or fraction thereof with charges of the attendance of staff as per item No.11	**Fee:** Rs. 5,250/- for first 3 hours or part thereof and Rs. 1,380/- for each additional hour Or fraction thereof with charges of the attendance of staff as per item No.11
10	Hiring of hoses length with coupling 50 feet each (Cost of repairing additional)	140810024	**Fee:** Rs. 1,250/- per length of hose of 50 feet each for 6 hours Or part thereof. **Deposit:** Rs. 11,830/-	**Fee:** Rs. 1,380/- per length of hose of 50 feet each for 6 hours Or part thereof. **Deposit:** Rs. 13,020/-
11 (A)	For providing service of officers and Firemen, charges to be recovered:- For attendance duties extinguishing the fire, pumping out water operation and House Collapse in outside of city limits and for standby duty, Demonstration/ Mock drill within MCGM limit	140709905	**Fee:** 11(A): 1. D.F.O. – Rs. 3,600/- 2. A.D.F.O. – Rs. 2,720/- 3. Station Officer- Rs. 1,850/- 4. A.S.O. – Rs. 1,130/- 5. Sub Officer –Rs. 770/- 6. Driver Operator –Rs. 590/- 7. Leading Fireman–Rs.480/- 8. Fireman –Rs.410/- For the first 3 hours Or part thereof 50% of these charges for each additional hour Or part thereof.	**Fee:** 11(A): 1. D.F.O. – Rs. 3,960/- 2. A.D.F.O. – Rs. 3,000/- 3. Station Officer- Rs. 2,040/- 4. A.S.O. – Rs. 1,250/- 5. Sub Officer –Rs. 850/- 6. Driver Operator –Rs. 650/- 7. Leading Fireman–Rs. 528/- 8. Fireman –Rs. 451/- For the first 3 hours Or part thereof 50% of these charges for each additional hour Or part thereof.
11 (B)	For less Strenuous duties such as taking out valuable and personal belongings etc. with the help of ladders within	140810026	**Fee:** 11 (B) 1. D.F.O. – Rs.1,680/- 2. A.D.F.O. – Rs. 1,460/- 3. Station Officer–Rs. 1,290/-	**Fee:** 11 (B) 1. D.F.O. – Rs.1,850/- 2. A.D.F.O. – Rs. 1,610/- 3. Station Officer–Rs. 1,420/-

	MCGM limits		4. A.S.O. – Rs. 960/- 5. Sub Officer –Rs. 590/- 6. Driver Operator –Rs. 480/- 7. Leading Fireman–Rs.410/- 8. Fireman –Rs. 350/- For the first 3 hours Or part thereof 50% of these charges for each additional hour Or part thereof.	4. A.S.O. – Rs. 1,060/- 5. Sub Officer –Rs. 650/- 6. Driver Operator –Rs. 528/- 7. Leading Fireman–Rs. 451/- 8. Fireman –Rs. 385/- For the first 3 hours Or part thereof 50% of these charges for each additional hour Or part thereof.
12	For tying in coupling to hose (Labour charges) material to be supplied by the party	140809970	**Fee**: Rs. 1,250/- per pair	**Fee**: Rs. 1,380/- per pair
13	For hiring Fire Brigade street accident Ambulance in case other than accident a) Within the limits of Greater Mumbai	150400100	**Fee:** Rs. 770/- for first hour Or part thereof and Rs. 410/- for additional succeeding ½ hour or fraction thereof.	**Fee:** Rs. 850/- for first hour Or part thereof and Rs. 451/- for additional succeeding ½ hour or fraction thereof.
	b) Outside the limits of Greater Mumbai	150400100	**Fee**: Rs. 1,460/- for first hour Or part thereof and Rs. 770/- for additional succeeding ½ hour Or fraction thereof	**Fee**: Rs. 1,610/- for first hour Or part thereof and Rs. 850/- for additional succeeding ½ hour Or fraction thereof
14	Training of Fire Fighting	140403700	**Fee:** Rs. 650/- per day training course per candidate (For elementary course) and Rs. 1,250/- per day for monthly training course per candidate (For Officers Cadre)	**Fee:** Rs. 720/- per day training course per candidate (For elementary course) and Rs. 1,380/- per day for monthly training course per candidate (For Officers Cadre)
15	Training of Driver Operators	140809976	**Fee:** a. Rs. 880/-per day training course per	**Fee:** a. Rs. 970/-per day training course per

			candidate (If the vehicle is arranged by them) b. Rs. 1,700/- per day training course per candidate (If the vehicle is provided by Fire Brigade)	candidate (If the vehicle is arranged by them) b. Rs. 1,870/- per day training course per candidate (If the vehicle is provided by Fire Brigade)
16	Fees for medical examination by Fire Brigade surgeon of the candidate to be accepted for training	140409929	**Fee:** Rs. 650/- per candidate.	**Fee:** Rs. 720/- per candidate
17	Giving lectures on Fire Prevention etc. at the institution in Greater Mumbai other than educational institution like School &Collage (Inclusive of expense of conveyance)	180800600	**Fee:** Rs. 7,110/- per lecture of about 1 to 1½ hours duration (Out of this amount, 50% paid to the officer)	**Fee:** Rs. 7,830/- per lecture of about 1 to 1½ hours duration (Out of this amount, 50% paid to the officer)
18	Issuing a copy of Fire report or other Service reports	140401600	A) Hutment & Low-rise structure –Rs. 650/- per copy B) High-rise structure -Rs. 1,250/- per copy C) Commercial, Industrial & special building Rs. 2,890/- per copy. D) Public Transport (Auto Rickshaw /BEST Bus/ Taxi) Rs. 1,100/- per copy	A) Hutment & Low-rise structure –Rs. 720/- per copy B) High-rise structure -Rs. 1,380/- per copy C) Commercial, Industrial & special building Rs. 3,180/- per copy. D) Public Transport (Auto Rickshaw /BEST Bus/ Taxi) Rs. 1,210/- per copy

			E) Private Vehicles Rs. 2,200/- per copy F) Commercial Vehicles Rs. 3,300/- per copy	E) Private Vehicles Rs. 2,420/- per copy F) Commercial Vehicles Rs. 3,630/- per copy
19	The charges for performing marriage ceremony of employee himself or of Family members	140809906 HSN: 997212 CGST -9% SGST -9%	**Fee:** If the Pandal is erected in the station premises for performing marriage ceremony or some religious function Rs. 880/- are to be recovered or if the marriage ceremony is performed outside the station premises but some religious ceremony is performed in the quarter then Rs. 990/- to be recovered form the employee, Rs. 880/- for electric charges plus Rs. 170/- for water charges plus Rs. 240/- for erecting Mandap.	**Fee:** If the Pandal is erected in the station premises for performing marriage ceremony or some religious function Rs. 970/- are to be recovered **OR** If the marriage ceremony is performed outside the station premises but some religious ceremony is performed in the quarter then Rs. 1090/- to be recovered form the employee, Add to above:- Rs. 970/- for electric charges + Rs. 187/- for water charges + Rs. 264/- for erecting Mandap.
20	Refilling of Air –Compressed cylinders of breathing apparatus	140809984	**Fee:** A) Rs. 990/- per cylinder for Govt. body and Fire service etc. B) Rs. 1,920/- per Cylinder for private firms.	**Fee:** A) Rs. 1,090/- per cylinder for Govt. body and Fire service etc. B) Rs. 2,120/- per Cylinder for private firms.
21	Deputation of Fire Officer for Technical Consultancy Adviser to the other Fire services	140809971 (Taxable for other than	Technical Consultancy Adviser charges of Rs. 53,630/- each time	Technical Consultancy Adviser charges of Rs. 59,000/- each time

		clause 243W)		
22	Hot-Line connection with Mumbai Fire Brigade Control Room or Fire station	140809967	Rs. 21,480/- One time service charges	Rs. 23,630/- One time service charges
23	Scrutiny fees for Industrial & Commercial building having height up to Gr. + One floor and gross built up area less than 1500 sq. mtrs.	140402600	Lumpsum Rs. 6,050/-	Lumpsum Rs. 6,660/-

Note: *In view to Increase the revenue, a separate proposal under no. FB/H/OD/1402 dated 03.03.2020 has been submitted for sanction of Hon. M.C. for revision in the fees amount for various services rendered by Fire Brigade department. After receiving the sanction, revised BRC will be issued for the same.*

(P.S. Rahangdale)
Chief Fire Officer

Copy to

1. Dy.C.F.O (I, II, III, IV, V, VI,)
2. Dy. C.O. (Tech)
3. All D.F.O
4. All A.D.F.O.
5. All OIC
6. A.O. (I, II,III)
7. All H.C.

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

प्रअभि/विनि/ ११५ /साधारण
अ.प्रअ/विनि/००००१/साधा. दि. ०१/०४/२०२०

२०२०-२०२१

परिपत्रक

विषयः १) बृहन्मुंबईतील इमारत प्रस्ताव निकालात काढण्याकरिता त्यांच्या मान्यतेकरिता छाननी शुल्क वाढविण्याबाबत.

२) ना मंजुरीचे प्रमाणपत्र व काम सुरु करण्याच्या प्रमाणपत्रांच्या पुर्नविधीग्राहयतांकरिता (रिव्हॅलिडेशन) शुल्क वाढविण्याबाबत व शहर आणि उपनगरांमधील इमारत प्रस्तावांचे विलंब शुल्क (आकारणी) याबाबत.

संदर्भः १) महानगरपालिकेचा ठराव क्र.११४९, दि.०४.०२.२०१०

२) महानगरपालिकेचा ठराव क्र.१२९, दि. २४.०६.२०१९

महानगरपालिकेच्या ठराव क्र. ११४९ दि. ०४.०२.२०१० नुसार सध्या I) बृहन्मुंबईतील इमारत प्रस्ताव निकालात काढण्याकरीता तसेच त्यांच्या मान्यतेकरीता छाननी शुल्क II) ना मंजूरीचे प्रमाणपत्र व काम सुरु करण्याच्या प्रमाणपत्रांच्या पुर्नविधीग्राहयतेकरीता शुल्क आणि शहर आणि उपनगरांमधील इमारत प्रस्तावाचे विलंब शुल्क यांची अनुसूची अंमलात होती.

तद्नंतर, महानगरपालिकेचा ठराव क्र. १२९ दि. २४ जुन २०१९ नुसार सदर शुल्क अनुसूची सुधारीत करण्यास सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट 'एक्स', 'वाय' आणि 'झेड' मध्ये दिलेल्या पुर्नविधीग्राहयता शुल्काची पुनर्रचित अनुसूची सन २०१८-१९ या वर्षाकरिता महानगरपालिकेची मंजुरी प्राप्त झाली आहे. त्यानुसार, १ एप्रिलपासून सुधारित दरानुसार शुल्क आकारण्यास, सन २०१८-१९ साठी व त्यानंतर येणा-या पुढील प्रत्येक आर्थिक वर्षात १ एप्रिलपासून रु. ५००/- पर्यंतच्या विद्यमान आकार शुल्कामध्ये पुढील नविन धोरण निश्चित होईपर्यंत विद्यमान किमान छाननी शुल्कामध्ये १०% इतकी वाढ करुन येणारी रक्कम (सुधारित शुल्कदर)पुढील दहा रुपयांच्या पूर्णांकात लागू करण्यास व प्रती चौ.मी. छाननी तसेच प्रपत्र शुल्कदरात १०% इतकी वाढ करुन येणारी रक्कम अपूर्णांकात असल्यास पुढील रुपयांच्या पूर्णांकात लागू करण्याबाबत मंजुरी प्राप्त झाली आहे.

सन २०२०-२१ वर्षाकरिता दि. ०१.०४.२०२० पासून सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट 'एक्स', 'वाय' आणि 'झेड' मध्ये नमूद केल्यानुसार सुधारित शुल्काप्रमाणे दर लागू करण्यात येत आहेत.

18/03	20/3/2020	23/03/2020
कार्यकारी अभियंता	उप प्रमुख अभियंता	प्रमुख अभियंता
(विकास नियोजन) शहर	(विकास नियोजन)-१	विकास नियोजन
		व संचालक (अभि.से.व प्र.)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

क्र. प्र.अ./वि.नि./00001 /साधारण, दि. ०१/०४/२०२०

विषयः १) बृहन्मुंबईतील इमारत प्रस्ताव निकालात काढण्याकरिता त्यांच्या मान्यतेकरिता छाननी शुल्क वाढविण्याबाबत.

२) ना मंजुरीचे प्रमाणपत्र व काम सुरु करण्याच्या प्रमाणपत्रांच्या पुर्नविधीग्राहयतांकरिता (रिव्हॅलिडेशन) शुल्क वाढविण्याबाबत व शहर आणि उपनगरांमधील इमारत प्रस्तावांचे विलंब शुल्क (आकारणी) याबाबत.

संदर्भः १) महानगरपालिकेचा ठराव क्र.११४९, दि.०४.०२.२०१०

२) महानगरपालिकेचा ठराव क्र.१२९, दि. २४.०६.२०१९

उपरोक्त संदर्भानुसार महानगरपालिकेची मंजुरी प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून सुधारित दरानुसार शुल्क आकारण्यास, तसेच सन २०१८-१९ नंतर येणा-या पुढील प्रत्येक आर्थिक वर्षात १ एप्रीलपासून पुढील नविन धोरण निश्चित होईपर्यंत रु.५००/- पर्यंतच्या तत्कालीन विद्यमान आकार / शुल्कदरांमध्ये प्रतिवर्षी १० टक्के याप्रमाणे वाढ करुन येणारी रक्कम पूर्णांकात असल्यास सुधारित शुल्क दर पुढील रुपयाच्या पूर्णांकात व रु.५००/- पेक्षा अधिक तत्कालीन विद्यमान शुल्कदरात १० टक्के वाढ करुन येणारे सुधारित शुल्कदर पुढील दहा रुपयांच्या पूर्णांकात लागू करण्याबाबत मंजूरी प्राप्त झाली आहे.

त्यानुसार महानगरपालिकेच्या मंजुरी दिनांकपासून म्हणजेच दि. २४.०६.२०१९ पासून सुधारीत दर लागू करण्याबाबतचे परिशिष्ठ 'एक्स','वाय' आणि 'झेड' मध्ये नमूद केल्यानुसार, सन २०१९-२० करिता ठरावाची प्रत जोडपत्रांसह उपरोक्त संदर्भ क्र.२ नुसार निर्गमित करण्यात आली आहे.

तसेच, सन २०२०-२१ करिता दि.०१.०४.२०२० पासून सुधारित दर लागू करण्याबाबत परिशिष्ठ 'एक्स','वाय' आणि 'झेड पृ.क्र. प-३८० ते प-३८५ वर जोडण्यात आलेले असून, त्यास आपली मंजूरी प्राप्त होणेकरीता कृपया सविनय सादर.

(श्रीमती. राजलक्ष्मी भा. पानसरे)
प्रशासकीय अधिकारी (विकास नियोजन) 2

कार्यकारी अभियंता
(विकास नियोजन) शहर

उप प्रमुख अभियंता
(विकास नियोजन)-१

प्रमुख अभियंता
विकास नियोजन
व संचालक (अभि.से.व प्र.)

D:\HC GEN- 1(ss)\10%.Rate\छाननी शुल्क (Revalidation).doc

परिशिष्ट 'एक्स'

अनु.क्र.	उद्दिष्ट	दि. २४.०६.२०१९ च्या ठराव क्र.१२९ अन्वये मंजुर केलेल्या शुल्कांची श्रेणी	पुनर्रचित केलेली शुल्कांची श्रेणी (२०२०-२०२१)
१	२	३	४
अ)	मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ३३७ खाली इमारतीचे बांधकाम अथवा पुनर्बांधकाम	१) निवासी वापरण्याकरिता प्रति १० चौ.मी.अथवा त्यावरील भागाकरिता रु.७०७/- किमान दराने रु.६६००/- सह	१) निवासी वापरण्याकरिता प्रति १० चौ.मी.अथवा त्यावरील भागाकरिता रु.८६०/-' किमान दराने रु.७९९०/- सह
		२) व्यावसायिक वापराकरिता प्रति १० चौ.मी. ला अथवा त्यावरील भागाकरिता रु.१४१३/- किमान रु.१३२००/- सह	२) व्यावसायिक वापराकरिता प्रति १० चौ.मी. ला अथवा त्यावरील भागाकरिता रु.१७२०/- किमान रु.१५९८०/- सह
		३)औद्योगिक वापराकरिता प्रति रु.१० चौ.मी.ला अथवा त्यावरील भागाकरिता रु.१०७०/- किमान रु.१००००/- सह	३)औद्योगिक वापराकरिता प्रति रु.१० चौ.मी.ला अथवा त्यावरील भागाकरिता रु.१३००/- किमान रु.१२१००/- सह
ब)	मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ३४२ खाली विद्यमान इमारतीमध्ये जेथे क्षेत्र नियोजित केले आहे, बदल आणि अथवा भर करण्याकरिता.	वरीलप्रमाणे	वरीलप्रमाणे
क)	मुंबई महानगरपालिका अधिनियम कलम ३४२ खाली कोणत्याही अतिरिक्त क्षेत्राचा समावेश नाही. तेथे बदल करण्याकरिता.	१) निवासी वापराच्या प्रति प्रस्तावाला रु.७०७०/-	१) निवासी वापराच्या प्रति प्रस्तावाला रु.८५६०/-
		२) व्यावसायिक वापराच्या प्रति प्रस्तावाला रु.१४१३०/-	२) व्यावसायिक वापराच्या प्रति प्रस्तावाला रु.१७११०/-
		३) औद्योगिक वापराच्या प्रति प्रस्तावाला रु.१०७००/-	३) औद्योगिक वापराच्या प्रति प्रस्तावाला रु.१२९५०/-
ड)	मंजूर प्रस्तावांच्या सुधारित आराखडयाबाबतीत	एक-प्रत्येक सुधारित प्रस्तावासह, ज्यादा चटईक्षेत्र नियोजित केले नसल्यास खाली दिलेल्या दराने शुल्क वसूल केले जाईल.	एक-प्रत्येक सुधारित प्रस्तावासह, ज्यादा चटईक्षेत्र नियोजित केले नसल्यास खाली दिलेल्या दराने शुल्क वसूल केले जाईल.
		अ)निवासी वापराकरीता बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी. ला त्यावरील भागाकरिता रु.१७२/- किमान रु.१००००/- सापेक्ष (२.१४ या गुणांकाऐवजी २ या गुणांकाने गुणून).	अ) निवासी वापराकरीता बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी. ला त्यावरील भागाकरिता र.२०९/- किमान रु.१२१००/- सापेक्ष
		ब) व्यावसायिक वापराकरीता, बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी.ला अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.३४३/- किमान रु.२०,०००/-सापेक्ष(२.१४ या गुणांकाऐवजी २ या गुणांकाने गुणून)	ब) व्यावसायिक वापराकरीता, बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी.ला अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.४१६/- किमान रु.२४,२००/-सापेक्ष
		क) औद्योगिक वापराकरीता, प्रति १० चौ.मी.ला अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.२६८/- किमान रु.१५,०००/- सापेक्ष (२.१४ या गुणांकाऐवजी २ या गुणांकाने गुणून)	क) औद्योगिक वापराकरीता, प्रति १० चौ.मी.ला अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.३२५/- किमान रु.१८,१५०/- सापेक्ष

		दोन – अतिरिक्त चटईक्षेत्र नियोजित केल्यास, पुढे दिलेल्या दराने छाननी शुल्क वसूल केले जाईल. (नियोजित अतिरिक्त बांधकामव्याप्त क्षेत्राकरीता)	दोन – अतिरिक्त चटईक्षेत्र नियोजित केल्यास, पुढे दिलेल्या दराने छाननी शुल्क वसूल केले जाईल. (नियोजित अतिरिक्त बांधकामव्याप्त क्षेत्राकरीता)
		अ) निवासी वापराकरिता (पूर्वी मंजूर झालेल्या बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी.अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.१७२/- प्रमाणे) अधिक (अतिरिक्त प्रस्तावित बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी.अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.७०७/- प्रमाणे) असे एकूण छाननी शुल्क किमान रु.१००००/- सापेक्ष (२.१४ या गुणांकाऐवजी २ या गुणांकाने गुणून)	अ) निवासी वापराकरिता (पूर्वी मंजूर झालेल्या बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी.अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.२०९/- प्रमाणे) अधिक (अतिरिक्त प्रस्तावित बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी.अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.८६०/- प्रमाणे) असे एकूण छाननी शुल्क किमान रु.१२,१००/- सापेक्ष
		ब) व्यावसायिक वापराकरीता (पूर्वी मंजूर झालेल्या बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी. अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.३४३/- प्रमाणे) अधिक (अतिरिक्त प्रस्तावित बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी. अथवा त्यावरील भागाकरिता रु.१४१३/- प्रमाणे) असे एकूण छाननी शुल्क किमान रु.२०,०००/- सापेक्ष (२.१४ या गुणांकाऐवजी २ या गुणांकाने गुणून)	ब) व्यावसायिक वापराकरीता (पूर्वी मंजूर झालेल्या बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी. अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.४१६/- प्रमाणे) अधिक (अतिरिक्त प्रस्तावित बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी. अथवा त्यावरील भागाकरिता रु.१७२०/- प्रमाणे) असे एकूण छाननी शुल्क किमान रु.२४,२००/- सापेक्ष
		क) औद्योगिक वापराकरीता (पूर्वी मंजूर झालेल्या बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी.अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.२६८/- प्रमाणे) अधिक अतिरिक्त प्रस्तावित बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी. अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.१०७०/- प्रमाणे) असे एकूण छाननी शुल्क किमान रु.१५०००/- सापेक्ष (२.१४ या गुणांकाऐवजी २ या गुणांकाने गुणून)	क) औद्योगिक वापराकरीता (पूर्वी मंजूर झालेल्या बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी.अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.३२५/- प्रमाणे) अधिक अतिरिक्त प्रस्तावित बांधकाम व्याप्त क्षेत्राच्या प्रति १० चौ.मी. अथवा त्यावरील भागाकरीता रु.१३००/- प्रमाणे) असे एकूण छाननी शुल्क किमान रु.१८,१५०/- सापेक्ष
		तीन – तथापि, अशाप्रकरणी पूर्वीच मंजूर केलेल्या क्षेत्राकरीता, वर दोनमध्ये वसूल केलेल्या शुल्काव्यतिरिक्त वरील एक नुसार सुधारित आराखडा शुल्क वसूल केले जाईल.	तीन – तथापि, अशाप्रकरणी पूर्वीच मंजूर केलेल्या क्षेत्राकरीता, वर दोनमध्ये वसूल केलेल्या शुल्काव्यतिरिक्त वरील एक नुसार सुधारित आराखडा शुल्क वसूल केले जाईल.

कार्यकारी अभियंता
(विकास नियोजन)शहर

उप प्रमुख अभियंता
(विकास अनयोजन)-१

प्रमुख अभियंता
(विकास नियोजन)
व संचालक(अभि.से.व प्र.)

परिशिष्ट 'वाय'

इमारत प्रस्तावांच्या पुनर्विधीग्राहयतेकरिता शुल्क

अनु. क्र.	उद्दिष्ट	दि.२४.०६.२०१९ च्या ठराव क्र.१२९ अन्वये मंजूर केलेल्या शुल्कांची श्रेणी			छाननी शुल्कांची नियोजित पुनर्रचित श्रेणी (२०२०-२०२१)		
		केवळ निवासी व्याप्तीकरीता (अ)	निवासी व्यतिरिक्त इतर व्याप्तीकरीता (ब)		केवळ निवासी व्याप्तीकरिता (अ)	निवासी व्यतिरिक्त इतर व्याप्तीकरीता (ब)	
१	२	३	४		५	६	
		रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये
अ)	सी.सी.प्रमाणपत्र दिले नसल्यास, सी.सी. अथवा आय.ओ.डी. प्रमाणपत्राची तारीख संपण्याच्या १ महिन्यांच्या आत आय.ओ.डी. व सी.सी. प्रमाणपत्रांसह प्रगती अहवालांसह पुनर्विधीग्राहयतेकरीता अर्ज केला आहे अशा प्रकरणी	रु.७०७०/-	रु.१४१३०/-	रु.१०७००/-	रु.८५६०/-	रु.१७११०/-	रु.१२९५०/-
ब)	सी.सी.प्रमाणपत्र दिले नसल्यास, सी.सी. अथवा आय.ओ.डी. च्या तारखेच्या १ महिन्यांनंतर परंतु ३ महिन्याच्या आत आय.ओ.डी. व सी.सी. व आराखडयासह, प्रगती अहवालांसह, पुनर्विधीग्राहयतेकरीता अर्ज केल्यास	रु.७०७०/- रु.७०७०/-(विलंब शुल्क) --------------- रु.१४१४०/	रु.१४१३०/- रु.१४१३०/- (विलंब शुल्क) --------------- रु.२८२६०/-	रु.१०७००/- रु.१०७००/- (विलंब शुल्क) --------------- रु.२१४००/-	रु.८५६०/- रु.८५६०/-(विलंब शुल्क) --------------- -रु.१७१२०/	रु. १७११० /- रु. १७११० /- (विलंब शुल्क) --------------- रु.३४२२०/-	रु. १२९५० /- रु. १२९५० /- (विलंब शुल्क) --------------- रु.२५९००/-

क)	सी.सी.प्रमाणपत्र दिले नसल्यास, सी.सी. प्रमाणपत्र अथवा आय.ओ.डी. च्या विधीग्राहयतेच्या तारखेच्या तीन महिन्यानंतर आय.ओ.डी. व सी.सी. व आराखडे यासह प्रगती अहवालांसह पुनर्विधीग्राहयतेकरीता अर्ज केला आहे अशा प्रकरणी	रु.१४१३०/- अधिक प्रतिमास रु.३५४०/- अथवा त्यावरील भाग या दराने विधी ग्राहय तारखेनंतर तीन महिन्यांच्या वरील कालावधीकरीता विलंबशुल्क	रु.२८२५०/- अधिक प्रतिमास रु.७०७०/- अथवा त्यावरील भाग या दराने विधी ग्राहय तारखेनंतर तीन महिन्यांच्या वरील कालावधीकरीता विलंबशुल्क	र.२१४००/- अधिक प्रतिमास रु.५३५०/- अथवा त्यावरील भाग या दराने विधी ग्राहय तारखेनंतर तीन महिन्यांच्या वरील कालावधीकरीता विलंबशुल्क	रु.१७११०/- अधिक प्रतिमास रु.४२९०/- अथवा त्यावरील भाग या दराने विधी ग्राहय तारखेनंतर तीन महिन्यांच्या वरील कालावधीकरीता विलंबशुल्क	रु.३४९००/- अधिक प्रतिमास रु.८५६०/- अथवा त्यावरील भाग या दराने विधी ग्राहय तारखेनंतर तीन महिन्यांच्या वरील कालावधीकरीता विलंबशुल्क	र.२५९००/- अधिक प्रतिमास रु.६४८०/- अथवा त्यावरील भाग या दराने विधी ग्राहय तारखेनंतर तीन महिन्यांच्या वरील कालावधीकरीता विलंबशुल्क

टिप – परिशिष्ट 'झेड' च्या नियम क्र.१(ब) मध्ये विनिर्दीष्ट केलेल्या कुंपण भिंत, खेचपंप, उदंचन केंद्र, यानगृह, विद्युत उपस्थानक वगैरे सारख्या बाबींकरीता सी.सी. किंवा जर सी.सी.निर्गमित करण्यात आली नसेल तर आय.ओ.डी.ची विधीग्राहयता वाढविण्यासाठी वरील मूळ दराच्या २५ टक्के दराने शुल्क आकारण्यात येईल.

कार्यकारी अभियंता
(विकास नियोजन) शहर

उप प्रमुख अभियंता
(विकास अनयोजन)-१

प्रमुख अभियंता
(विकास नियोजन)
व संचालक (अभि.से.व प्र.)

परिशिष्ट – झेड

छाननी शुल्क व आय.ओ.डी. व सी.सी.ची पुनर्विधीग्राह्यता याकरीता नियम.

अनु. क्र.	मनपा च्या दि.२४.०६.२०१९ च्या ठराव क्र.१२९ अन्वये मंजूर केलेले विद्यमान नियम	आता नियोजित केलेले नियम (२०२०-२०२१)
1 (अ)	चित्रपटगृहांच्या, पेट्रोल पंप व पेट्रोल सर्व्हिस स्थानक वगैरेच्या जागेच्या मंजुरीच्या प्रस्तावाकरीता रु.४५००/- इतके शुल्क आकारले जाईल. तथापि, वापरातील बदलांचे प्रस्ताव उपविभाजन व आखणी आराखडे व एकत्रीकरण यांचा समावेश असलेले प्रस्ताव याकरीता निवासी व व्यावसायिक भूखंडाकरीता २५०० चौ.मी. पर्यंत व औद्योगिक भूखंडाकरीता १००० चौ.मी. पर्यंत रु २७८२०/- इतके शुल्क आकारले जाईल. अनुक्रमे २५०० चौ.मी. व १००० चौ.मी. पेक्षा कोणत्याही अतिरिक्त क्षेत्राकरीता वरील मूळ दरांवर प्रमाणशीर शुल्क आकारले जाईल.	चित्रपटगृहांच्या, पेट्रोल पंप व पेट्रोल सर्व्हिस स्थानक वगैरेच्या जागेच्या मंजुरीच्या प्रस्तावाकरीता रु.५४५०/- इतके शुल्क आकारले जाईल. तथापि, वापरातील बदलांचे प्रस्ताव उपविभाजन व आखणी आराखडे व एकत्रीकरण यांचा समावेश असलेले प्रस्ताव याकरीता निवासी व व्यावसायिक भूखंडाकरीता २५०० चौ.मी. पर्यंत व औद्योगिक भूखंडाकरीता १००० चौ.मी. पर्यंत रु ३३६८०/- इतके शुल्क आकारले जाईल. अनुक्रमे २५०० चौ.मी. व १००० चौ.मी. पेक्षा कोणत्याही अतिरिक्त क्षेत्राकरीता वरील मूळ दरांवर प्रमाणशीर शुल्क आकारले जाईल.
1 (ब)	कुंपण भित, शोष टाकी, यानगृह, उदंचन केंद्र, विद्युत उपस्थानक व मुंबई दुरुस्ती व पुनर्बांधकाम मंडळाकडून आवश्यक असणारी दुरुस्तीखालील स्वच्छतागृहांचे प्रस्ताव याकरीता प्रति प्रस्तावाला रु.२१४०/- या दराने शुल्क आकारले जाईल	कुंपण भित, शोष टाकी, यानगृह, उदंचन केंद्र, विद्युत उपस्थानक व मुंबई दुरुस्ती व पुनर्बांधकाम मंडळाकडून आवश्यक असणारी दुरुस्तीखालील स्वच्छतागृहांचे प्रस्ताव याकरीता प्रति प्रस्तावाला रु.२६००/- या दराने शुल्क आकारले जाईल
2)	शुल्क आकारण्याच्या उदिद्ष्टांकरीता विवरणपत्रात दर्शविल्यानुसार नियोजित कामाकरीता, नियोजित बांधकामव्याप्त क्षेत्र आधार मानले जाईल. त्यानंतर वरील क्षेत्र कमी अथवा जास्त झाल्यास अतिरिक्त शुल्क द्यावे लागेल अथवा जादा वसुली परत दिली जाईल. तसेच विकास नियंत्रण नियमावली नुसार चटईक्षेत्र निर्देशांकात गणना केले जात नाही अशा बांधकामव्याप्त क्षेत्रफळासाठी देखील छाननी शुल्क आकारण्यात येईल.	शुल्क आकारण्याच्या उदिद्ष्टांकरीता विवरणपत्रात दर्शविल्यानुसार नियोजित कामाकरीता, नियोजित बांधकामव्याप्त क्षेत्र आधार मानले जाईल. त्यानंतर वरील क्षेत्र कमी अथवा जास्त झाल्यास अतिरिक्त शुल्क द्यावे लागेल अथवा जादा वसुली परत दिली जाईल. तसेच विकास नियंत्रण नियमावली नुसार चटईक्षेत्र निर्देशांकात गणना केले जात नाही अशा बांधकामव्याप्त क्षेत्रफळासाठी देखील छाननी शुल्क आकारण्यात येईल.
3 (अ)	सूचना देणा-या व्यक्तीने महानगरपालिकेला शुल्क प्रदान न केल्यास कलम ३३७/३४२ व ३०२ खाली कोणतीही सूचना विधीग्राह्य राहणार नाही.	सूचना देणा-या व्यक्तीने महानगरपालिकेला शुल्क प्रदान न केल्यास कलम ३३७/३४२ व ३०२ खाली कोणतीही सूचना विधीग्राह्य राहणार नाही.
3 (ब)	मालकी हक्कातील बदल अथवा वास्तुशास्त्रज्ञाचा बदल अशा प्रकरणी आराखडयात कोणताही बदल अथवा सुधारणा नसल्यास कोणतेही शुल्क आकारले जाणार नाही.	मालकी हक्कातील बदल अथवा वास्तुशास्त्रज्ञाचा बदल अशा प्रकरणी आराखडयात कोणताही बदल अथवा सुधारणा नसल्यास कोणतेही शुल्क आकारले जाणार नाही.
3 (क)	अनधिकृत बांधकामे नियमित करण्याच्या प्रस्तावाप्रकरणी कलम ३३७/३४२ खाली सूचना आवश्यक असेल. तसेच मंजूर श्रेणीनुसार शुल्क प्रदान करावे लागेल.	अनधिकृत बांधकामे नियमित करण्याच्या प्रस्तावाप्रकरणी कलम ३३७/३४२ खाली सूचना आवश्यक असेल. तसेच मंजूर श्रेणीनुसार शुल्क प्रदान करावे लागेल.

4 (अ)	प्रस्ताव नाकारला गेल्यास, १० टक्के शुल्क तसेच ठेवून उर्वरित शुल्क अर्जदाराला परत दिले जाईल.	प्रस्ताव नाकारला गेल्यास, १० टक्के शुल्क तसेच ठेवून उर्वरित शुल्क अर्जदाराला परत दिले जाईल.
4 (ब)	प्रस्ताव मंजूर होण्यापूर्वी पक्षकाराने सदर प्रस्ताव काढून घेतल्यास, १० टक्के शुल्क तसेच ठेवून उर्वरित शुल्क परत दिले जाईल.	प्रस्ताव मंजूर होण्यापूर्वी पक्षकाराने सदर प्रस्ताव काढून घेतल्यास, १० टक्के शुल्क तसेच ठेवून उर्वरित शुल्क परत दिले जाईल.
4 (क)	'ना मंजूरीची सूचना' व काम सुरु करण्याचे प्रमाणपत्र दिल्यापासून व मंजूरीच्या तारखेपासून १ वर्षाच्या कालावधीत काम करण्याचा पक्षकाराचा उद्देश नसल्यास ५० टक्के शुल्क तसेच ठेवून उर्वरित परत दिले जाईल.	'ना मंजूरीची सूचना' व काम सुरु करण्याचे प्रमाणपत्र दिल्यापासून व मंजूरीच्या तारखेपासून १ वर्षाच्या कालावधीत काम करण्याचा पक्षकाराचा उद्देश नसल्यास ५० टक्के शुल्क तसेच ठेवून उर्वरित परत दिले जाईल.
5	शासकीय व केंद्रीय सार्वजनिक बांधकाम खाते, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास मंडळ मुंबई विद्युत पुरवठा व परिवहन मंडळ व मुंबई विद्यापीठ यांना शुल्क प्रदान करण्यापासून वगळले आहे. वर्धनक्षम अथवा व्यावसायिक धर्तीवर चालणारी इतर सर्व शासकीय खाती व सार्वजनिक क्षेत्र, नगरपालिका/कंपनी/संविधिक अथवा इतर खाते उपक्रम यांना शुल्क प्रदानापासून वगळण्यात येणार नाही. अर्ज करणा-या संघटनेने शुल्क प्रदान करावे की नाही असा संभ्रम पडल्यास, तत्संबंधी महानगरपालिका आयुक्तांचा निर्णय अंतिम राहिल.	शासकीय व केंद्रीय सार्वजनिक बांधकाम खाते, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळ, मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास मंडळ मुंबई विद्युत पुरवठा व परिवहन मंडळ व मुंबई विद्यापीठ यांना शुल्क प्रदान करण्यापासून वगळले आहे. वर्धनक्षम अथवा व्यावसायिक धर्तीवर चालणारी इतर सर्व शासकीय खाती व सार्वजनिक क्षेत्र, नगरपालिका/कंपनी/संविधिक अथवा इतर खाते उपक्रम यांना शुल्क प्रदानापासून वगळण्यात येणार नाही. अर्ज करणा-या संघटनेने शुल्क प्रदान करावे की नाही असा संभ्रम पडल्यास, तत्संबंधी महानगरपालिका आयुक्तांचा निर्णय अंतिम राहिल.
6	वरील दर फक्त निवासी घरांकरीताच आहेत. इतर उपक्रमांकरीता विशेष विनिर्दिष्ट बाबी वगळता, वरील दरांच्या दुप्पट दर राहतील.	वरील दर फक्त निवासी घरांकरीताच आहेत. इतर उपक्रमांकरीता विशेष विनिर्दिष्ट बाबी वगळता, वरील दरांच्या दुप्पट दर राहतील.
7	कमी उत्पन्नाचा गट, राज्यशासनाने अर्थसहाय्य दिलेल्या सहकारी गृहनिर्माण संस्था यांना शुल्क प्रदान करण्यातून वगळण्यात येईल. नोंदणीकृत कमी उत्पन्नाचे गट, सहकारी गहनिर्माण संस्था व झोपडपट्टीवासियांच्या ३०० चौ.फुट पेक्षा अधिक क्षेत्र नसलेल्या सदनिकांच्या सहकारी गृहनिर्माण संस्था यांना शुल्क प्रदान करण्यापासून वगळण्यात येईल.	कमी उत्पन्नाचा गट, राज्यशासनाने अर्थसहाय्य दिलेल्या सहकारी गृहनिर्माण संस्था यांना शुल्क प्रदान करण्यातून वगळण्यात येईल. नोंदणीकृत कमी उत्पन्नाचे गट, सहकारी गहनिर्माण संस्था व झोपडपट्टीवासियांच्या ३०० चौ.फुट पेक्षा अधिक क्षेत्र नसलेल्या सदनिकांच्या सहकारी गृहनिर्माण संस्था यांना शुल्क प्रदान करण्यापासून वगळण्यात येईल.
8 अ)	उपरोक्त बाबीमध्ये दिलेल्या सहकारी संस्था वगळता, सर्व सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना किमान रु.६६००/- सापेक्ष, (२.१४ या गुणांकाऐवजी २ या गुणांकाने गुणून)मूळ श्रेणीच्या ५० टक्के शूल्क आकारले जाईल.	उपरोक्त बाबीमध्ये दिलेल्या सहकारी संस्था वगळता, सर्व सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना किमान रु.७९९०/- सापेक्ष, मूळ श्रेणीच्या ५० टक्के शूल्क आकारले जाईल.
8 ब)	जेथे स्वतंत्र भूखंड मालकाकडून विकसित केला जाणार आहे अशा भूखंड मालकांकडून स्थापन केलेल्या सहकारी गृहनिर्माण संस्थांबाबत आणि जेथे विकासाचा प्रस्ताव नोंदणीकृत सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या चिटणीसांमार्फत न येता वैयक्तिक सादर झाला आहे अशा प्रकरणी, मूळ श्रेणीच्या शुल्काच्या ५० टक्के शुल्क कमी करण्याचा फायदा दिला जाणार नाही.	जेथे स्वतंत्र भूखंड मालकाकडून विकसित केला जाणार आहे अशा भूखंड मालकांकडून स्थापन केलेल्या सहकारी गृहनिर्माण संस्थांबावत आणि जेथे विकासाचा प्रस्ताव नोंदणीकृत सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या चिटणीसांमार्फत न येता वैयक्तिक सादर झाला आहे अशा प्रकरणी, मूळ श्रेणीच्या शुल्काच्या ५० टक्के शुल्क कमी करण्याचा फायदा दिला जाणार नाही.

9	वैद्यकीय, शैक्षणिक व धर्मादाय संस्था व संस्था नोंदणी अधिनियम अथवा संस्था नोंदणी अधिनियम अथवा सार्वजनिक विश्वस्त अधिनिमयाखाली योग्य नोंदणीकृत असलेले विश्वस्त यांच्या प्रस्तावांबाबत, संपूर्ण जागा, विशिष्ट वापराकरीताच व्याप्त असेल या अटीसापेक्ष किमान रु.३५४०/- सापेक्ष मूळ श्रेणीच्या १/४ इतके शुल्क आकारले जाईल.	वैद्यकीय, शैक्षणिक व धर्मादाय संस्था व संस्था नोंदणी अधिनियम अथवा संस्था नोंदणी अधिनियम अथवा सार्वजनिक विश्वस्त अधिनिमयाखाली योग्य नोंदणीकृत असलेले विश्वस्त यांच्या प्रस्तावांबाबत, संपूर्ण जागा, विशिष्ट वापराकरीताच व्याप्त असेल या अटीसापेक्ष किमान रु.४२९०/- सापेक्ष मूळ श्रेणीच्या १/४ इतके शुल्क आकारले जाईल.
10 अ)	औद्योगिक उद्योगधंदे व व्यावसायिक इमारती, चित्रपटगृहे व मनोरंजन सभागृहे, उपहारगृहे व निवासस्थाने, पेट्रोल सर्विस स्थानक वगैरेंच्या प्रस्तावांबाबत विशिष्ट बाबी वगळता, किमान रु.३५४०/- सापेक्ष मूळ श्रेणीच्या दुप्पट दराने शुल्क आकारले जाईल.	औद्योगिक उद्योगधंदे व व्यावसायिक इमारती, चित्रपटगृहे व मनोरंजन सभागृहे, उपहारगृहे व निवासस्थाने, पेट्रोल सर्विस स्थानक वगैरेंच्या प्रस्तावांबाबत विशिष्ट बाबी वगळता, किमान रु.४२९०/- सापेक्ष मूळ श्रेणीच्या दुप्पट दराने शुल्क आकारले जाईल.
10 ब)	कोणताही बदल नाही. परंतु दर निर्धारित केल्याप्रमाणे राहतील.	कोणताही बदल नाही. परंतु दर निर्धारित केल्याप्रमाणे राहतील.
10 क)	तथापि, दुकानरेषेसह रस्त्याला भिडणा-या विद्यमान बांधकामाबाबत, वरचे मजले केवळ निवासी वापराकरीताच नियोजित असल्यास त्याकरीता निवासी बांधकामाचेच शुल्क आकारण्यात येईल.	तथापि, दुकानरेषेसह रस्त्याला भिडणा-या विद्यमान बांधकामाबाबत, वरचे मजले केवळ निवासी वापराकरीताच नियोजित असल्यास त्याकरीता निवासी बांधकामाचेच शुल्क आकारण्यात येईल.
11	वरील कलमाच्या उदिष्टाकारीता केवळ एका दुकानासह असलेल्या नवीन इमारती इमारतीचा प्रस्तावही व्यावसायिक इमारत म्हणून मानण्यात येईल. तसेच, औद्योगिक आवारातील पहारेक-याचे निवासस्थान औद्योगिक इमारत मानले जाईल. तथापि, बँक वैद्यकीय केंद्र, दवाखाना जिम्नॅशियम, संग्रहालय वगैरे नियोजित वापर, स्वरुपाने व्यावसायिक असले व त्यांना संपूर्णतः निवासी पट्टयात परवानगी असली तरी, अशा वापरांच्या क्षेत्रांकरीता निवासी व व्यावसायिक वापराकरीता वेगेवेगळे शुल्क आकारले जाईल.	वरील कलमाच्या उदिष्टाकारीता केवळ एका दुकानासह असलेल्या नवीन इमारती इमारतीचा प्रस्तावही व्यावसायिक इमारत म्हणून मानण्यात येईल. तसेच, औद्योगिक आवारातील पहारेक-याचे निवासस्थान औद्योगिक इमारत मानले जाईल. तथापि, बँक वैद्यकीय केंद्र, दवाखाना जिम्नॅशियम, संग्रहालय वगैरे नियोजित वापर, स्वरुपाने व्यावसायिक असले व त्यांना संपूर्णतः निवासी पट्टयात परवानगी असली तरी, अशा वापरांच्या क्षेत्रांकरीता निवासी व व्यावसायिक वापराकरीता वेगेवेगळे शुल्क आकारले जाईल.
12 अ)	महानगरपालिका ठरावाच्या तारखेपासून सादर केलेल्या प्रस्तावांकरीता शुल्क परिमाणित होईल.	महानगरपालिका ठरावाच्या तारखेपासून सादर केलेल्या प्रस्तावांकरीता शुल्क परिमाणित होईल.
12 ब)	मुंबई महानगरपालिका अधिनियम कलम ३४०/३४३ खाली प्रसृत केलेल्या पुढील तपशील विचारणा-या पत्रास सहा महिन्यांच्या आत वास्तुशास्त्रज्ञांकडून उत्तर न मिळाल्यास सदर प्रस्ताव दफ्तरी दाखल करण्यात येईल व आकारलेल्या शुल्कांपैकी ९० टक्के शुल्क पक्षकारांना परत देण्यात येईल.	मुंबई महानगरपालिका अधिनियम कलम ३४०/३४३ खाली प्रसृत केलेल्या पुढील तपशील विचारणा-या पत्रास सहा महिन्यांच्या आत वास्तुशास्त्रज्ञांकडून उत्तर न मिळाल्यास सदर प्रस्ताव दफ्तरी दाखल करण्यात येईल व आकारलेल्या शुल्कांपैकी ९० टक्के शुल्क पक्षकारांना परत देण्यात येईल.

12 क)	महानगरपालिका ठरावाच्या तारखेपूर्वी आराखडे सादर केले असल्यास व प्रस्ताव दफ्तरी दाखल केला नसल्यास व ना मंजूरीचे प्रमाणपत्र प्रसृत केले नसल्यास, जरी सुधारित आराखडे महानगरपालिका ठरावाच्या तारखेनंतर सादर केले असले तरी अतिरिक्त चटईक्षेत्र निर्देशांक नियोजित नसल्यास ज्यादा शुल्क आकारले जाणार नाही.	महानगरपालिका ठरावाच्या तारखेपूर्वी आराखडे सादर केले असल्यास व प्रस्ताव दफ्तरी दाखल केला नसल्यास व ना मंजूरीचे प्रमाणपत्र प्रसृत केले नसल्यास, जरी सुधारित आराखडे महानगरपालिका ठरावाच्या तारखेनंतर सादर केले असले तरी अतिरिक्त चटईक्षेत्र निर्देशांक नियोजित नसल्यास ज्यादा शुल्क आकारले जाणार नाही.
	ना मंजुरीचे / काम सुरु करण्याच्या प्रमाणपत्राकरिता पुनर्विधीग्राह्यतेचे नियम :-	
13 अ)	ना-मंजुरीचे प्रमाणपत्र प्रसृत केल्याच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या आत कोणतेही काम सुरु न झाल्यामुळे रद्द झालेल्या, महापालिकेच्या ठरावाच्या तारखेपूर्वी प्रसृत झालेल्या, ना मंजुरीच्या, काम सुरु करण्याच्या प्रमाणपत्रांकरीता व आराखडे कोणत्याही प्रकारे बदललेले नाहीत व सदर आराखडे अंमलात असलेल्या प्रचलित नियमांना अनुसरुन आहेत असे आराखडे, प्रस्तावांच्या गटानुसार म्हणजे निवासी, औद्योगिक, व्यावसायिक गटानुसार पुनर्विधीग्राहय शुल्क प्रदान केल्यानंतर पुनर्विधीग्राहय करण्यात येईल.	ना-मंजुरीचे प्रमाणपत्र प्रसृत केल्याच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या आत कोणतेही काम सुरु न झाल्यामुळे रद्द झालेल्या, महापालिकेच्या ठरावाच्या तारखेपूर्वी प्रसृत झालेल्या, ना मंजुरीच्या, काम सुरु करण्याच्या प्रमाणपत्रांकरीता व आराखडे कोणत्याही प्रकारे बदललेले नाहीत व सदर आराखडे अंमलात असलेल्या प्रचलित नियमांना अनुसरुन आहेत असे आराखडे, प्रस्तावांच्या गटानुसार म्हणजे निवासी, औद्योगिक, व्यावसायिक गटानुसार पुनर्विधीग्राहय शुल्क प्रदान केल्यानंतर पुनर्विधीग्राहय करण्यात येईल.
13 ब)	योग्य सूचना दिल्यानंतर काम सुरु झाले आहे अशा ना मंजुरीच्या व काम सुरु करण्याच्या प्रमाणपत्रांबाबत, प्रस्तावाच्या गटानुसार म्हणजे निवासी, औद्योगिक, व्यावसायिक गटानुसार पुनर्विधीग्राहयता प्रदान केल्यानंतर वरील प्रमाणपत्रे पुनर्विधीग्राहय करण्यात येतील. तथापि, मालमत्तेच्या मालकाच्या पत्रासह व वास्तुशास्त्रज्ञ त्यांच्याकडे अद्याप कामाला आहेत व कामाच्या प्रगतीचा तपशील सादर करण्यासह, मूळ मंजूर आराखडे, ना मंजुरीचे मूळ प्रमाणपत्र, काम सुरु करण्याचे मूळ प्रमाणपत्र सादर करावे लागतील.	योग्य सूचना दिल्यानंतर काम सुरु झाले आहे अशा ना मंजुरीच्या व काम सुरु करण्याच्या प्रमाणपत्रांबाबत, प्रस्तावाच्या गटानुसार म्हणजे निवासी, औद्योगिक, व्यावसायिक गटानुसार पुनर्विधीग्राहयता प्रदान केल्यानंतर वरील प्रमाणपत्रे पुनर्विधीग्राहय करण्यात येतील. तथापि, मालमत्तेच्या मालकाच्या पत्रासह व वास्तुशास्त्रज्ञ त्यांच्याकडे अद्याप कामाला आहेत व कामाच्या प्रगतीचा तपशील सादर करण्यासह, मूळ मंजूर आराखडे, ना मंजुरीचे मूळ प्रमाणपत्र, काम सुरु करण्याचे मूळ प्रमाणपत्र सादर करावे लागतील.

कार्यकारी अभियंता
(विकास नियोजन) शहर

उप प्रमुख अभियंता
(विकास अनयोजन)-१

प्रमुख अभियंता
(विकास नियोजन)
व संचालक (अभि.से.व प्र.)